

процеси; використання такого роду систем можна віднести до числа необхідних стратегій в конкурентній боротьбі; зберігання даних в одній, загальній для підприємства базі дозволяє також провести цілий ряд аналітичних досліджень; набагато спрощується й завдання побудови сховищ даних, коли дані можуть бути отримані від однієї системи; значна економія при управлінні операційними системами й центрами даних, що досягається шляхом введення єдиних стандартів у всіх відділах організації [4].

Висновки. Застосування сучасних інформаційних систем і технологій в управлінні є одним з головних інструментів ефективності бізнесу. Мета застосування управлінських інформаційних систем полягає в тому, щоб упорядкувати інформаційні потоки, надати ефективний доступ до даних менеджерів усіх рівнів для прийняття мотивованих управлінських рішень. Очевидно, що без своєчасної і достовірної інформації про стан справ на підприємстві неможливе управління ним, а, отже, неможливо і розвиток бізнесу.

Список літератури: 1. *Бутинець Ф.Ф.* Інформаційні системи бухгалтерського обліку [Текст] : підручник /Ф. Ф. Бутинець, С.В. Івахненко, Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук; За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 2-е вид., перероб, та доп. – Житомир : ПП Рута, 2002. – 544 с. 2. *Кліменко О.В.* Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : Навчальний посібник / О. В. Кліменко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с. 3. *Минухін С.В.* Формирование информационного обеспечения системы управления бизнес процессами предприятия / С. В. Минухін // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 10. – С. 170 -178. 4. *Шквір В.Д.* Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : Навчальний посібник / В. Д. Шквір, А. Г. Завгородній, О. С. Височан. – К. : Знання, 2006. – 439 с.

Під керівництвом Л.С. СТРИГУЛЬ, к.е.н., доцент НТУ «ХП»

УДК336.221.4

Д.Ю. ФЕДОРОВА, магістрант, НТУ «ХП»

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ, ЯК НАПРЯМОК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Головною метою функціонування бухгалтерської інформаційної системи на підприємстві є забезпечення керівництвом підприємства фінансовою інформацією для прийняття обґрунтованих рішень при виборі альтернативних

варіантів використання обмежених ресурсів, тому проблема створення та впровадження інформаційних систем на підприємстві залишається актуальною і сьогодні. При цьому бухгалтерська підсистема є найважливішою, так як виконує провідну роль в управлінні потоком інформації про стан об'єкта управління, напрямку його надходження в усі підрозділи підприємства, а також зацікавленим особам поза ним [1].

Питання, пов'язані з проблемами організації та впровадження інформаційних систем у бухгалтерському обліку, висвітлено у роботах В.Д.Шквіра, А.Г.Загороднього, О.С.Височана, С.В.Івахненка. Теоретичні засади функціонування інформаційних систем та їх подальшого розвитку було розглянуто В.Н.Амітаном, А.М.Березою, Р.М.Лепою, Я.Г.Берсуцьким, Ю.Г.Лисенком.

Аналіз літературних джерел показав, що деякі питання методологічного і практичного характеру щодо створення інформаційних систем в обліку, що забезпечують прийняття ефективних управлінських рішень залишаються нерозв'язаними. Тому метою даної статті є висвітлення теоретичних питань, пов'язаних з організацією і використанням інформаційних систем у бухгалтерському обліку, а також приведення доказів того, що обійтись без інформаційних систем на сьогодні неможливо.

На сучасному етапі підприємствам неможливо обійтись без інформаційних технологій. Автоматизація підприємств є невід'ємною частиною правильного та більш ретельного бухгалтерського обліку. Проте зараз існує багато проблем щодо автоматизації підприємницької діяльності. Автоматизація несе за собою великі зміни, які потребують знищення застарілих методів, тому багато підприємств й досі не автоматизовані. В ринкових умовах господарювання автоматизація процесу обліку дає можливість економити підприємству свій час та кошти, а головне своєчасно приймати ефективні управлінські рішення.

Інформаційна система спрямована на те, щоб своєчасно надавати органам управління необхідну і достатню інформацію для прийняття рішень, якіть яких забезпечує високоефективну діяльність об'єкта управління і його

підрозділів. Інформаційна система виконує такі завдання:

- виявлення джерел інформації;
- збір, реєстрація, обробка і видача інформації, яка характеризує стан виробництва та управління;
- розподіл інформації між керівниками, підрозділами і виконавцями за критерієм корисності[4].

На ринку програмних продуктів представлено широкий спектр програм по автоматизації бухгалтерського обліку, найпоширенішими з яких і найбільш адаптованими до української системи ведення обліку є пакети 1С: "Підприємство" та "Парус - Підприємство" [2].

В Україні більш широкого розповсюдження набула програма "1С:Підприємство 7.7". Проте сьогодні дедалі більшої популярності набуває нова версія цієї програми "1С: Підприємство 8.0" завдяки своїм новим додатковим можливостям.

Система програм "1С: Підприємство" призначена для вирішення широкого спектру задач автоматизації обліку стоять перед сучасними підприємствами, що динамічно розвиваються. Вона є системою прикладних рішень, побудованих за єдиними принципами і на єдиній технологічній платформі: «1С: Підприємство». Керівник може вибрати рішення, яке відповідає актуальним потребам підприємства і надалі розвиватиметься у міру зростання підприємства або розширення задач автоматизації [2].

Система "1С:Підприємство 8.0" впевнено завоювала високі позиції на ринку автоматизованого програмного забезпечення. Аналіз досвіду використання цієї платформи зумовив необхідність розроблення нових версій - 8.1; 8.2; 8.3.

Вдале впровадження комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку прискорює інформаційні потоки в декілька, а іноді – і, десятки разів. Повнота, своєчасність та достовірність отриманої інформації дозволяє ухвалювати правильні та ефективні рішення на різних рівнях підприємства. Ефективність

комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку визначають порівнянням результатів від функціонування даної системи та витрат усіх видів ресурсів, необхідних для її створення та розвитку [3].

Застосування комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку ефективно тоді, коли наслідком впровадження є підвищення ефективності та поліпшення якості ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Це може виражатися у такому:

- упорядкування бухгалтерського обліку;
- збільшення якості та повноти інформації;
- зниження кількості помилок;
- забезпечення оперативності бухгалтерського обліку;
- підвищення продуктивності праці співробітників бухгалтерії.

Таким чином, використання інформаційних систем у бухгалтерському обліку повинно призвести до підвищення ефективності кінцевого продукту управління – прийняття ефективних рішень з метою досягнення поставлених цілей.

Список літератури: 1. *Ф.Ф. Бутинець* Інформаційні системи бухгалтерського обліку: підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності "Облік і аудит". - Житомир: ПП "Рута", 2002. - 544 с. 2. *А.В. Дмитренко* Удосконалення обліку податку на додану вартість в умовах здійснення спільної діяльності при застосуванні програмного продукту «1С: Бухгалтерія»/ А.В. Дмитренко// Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. – 2009. – №1(32). – с. 67-70. 3. *С.В. Івахненко* Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку:Наукове видання – Житомир,2009.-416 с. 4. *С.І.Левицький, Р.М. Лепя, Ю.А.Коваленко.* Інформаційні системи на підприємствах - Донецьк,2007.-250с.

УДК 330

О.В. МАНОЙЛЕНКО, д.е.н., професор НТУ «ХПІ»
Т.Ю. ЦІСАР, магістр, НТУ «ХПІ», м. Харків

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день в Україні відчувається велика нестача спеціалістів по банківським технологіям, немає відповідної навчальної і технічної літератури по банківським електронним системам. Із зарубіжних книжок по цій

галузі теж не багато тому, що системи електронних платежів не є широко тиражованим продуктом з однієї сторони, а з іншої, і розробники, і користувачі зовсім не зацікавлені розкривати окремі технічні деталі системи, щоб не «навчити» потенційних зловмисників.

Вимоги, які постійно висуває Національний банк України з метою зменшення ризиків та підвищення рівня безпеки, сприяють все більшому розвитку інформаційних технологій в банках України тому актуальним питанням у наш час є дослідження проблем, які виникають при застосуванні банками України сучасних систем автоматизації банківських операцій.

Метою дослідження є виявлення проблем автоматизації банківських операцій в банківській системі України на сучасному етапі.

Автоматизація банківських операцій представляє собою застосування електронних і механічних пристроїв, економіко-математичні методів і систем управління для обробки, накопичення, аналізу та передачі на відстані інформації про грошові платежі, розрахунках та інших фінансово-кредитних операціях.

Принцип побудови автоматизації банківської системи представлений на рисунку 1.

До складу ядра САБО входять:

набір таблиць бази даних (інформація про параметри банку, довідники системи, перелік користувачів процентні ставки, курси валют, клієнти банку і їхні рахунки тощо);

набір процедур і тригерів (тригер – це процедура, яка аналізує можливість виконання дії, наприклад, право користувача на вставку/ вилучення/ модифікацію записів до таблиці, при виявленні будь-яких некоректних дій тригер викликає повернення назад трансакції).

Автоматизація банківських операцій дозволяє:

– виконувати без паперові платежі операції з мінімальним залученням праці людей і скорочення організаційних витрат;

- проводити обробку платежів переважно в реальному часі, за виключенням підведення бухгалтерських звітів у кінці дня і звітності по них;
- прискорювати обмін інформацією між банками і клієнтами, банками і їх відділеннями за допомогою комунікаційних ліній зв'язку;
- мінімізувати типові види банківського ризику (втрата документів, помилкова адресація, фальсифікація платіжних документів та ін.);
- забезпечувати керівників стратегічними оцінками положення банку в умовах конкуренції, організації роботи і кадрової політики.

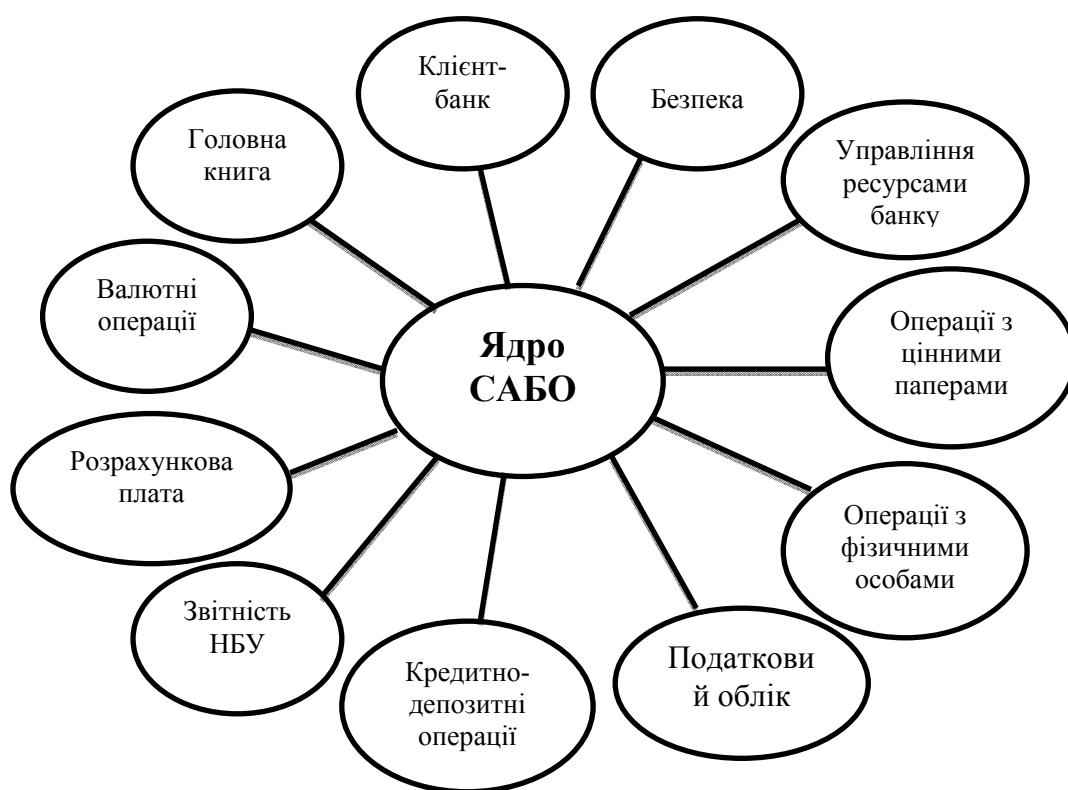

Рис. 1. Принцип побудови автоматизованої банківської системи

На мою думку, при виникненні банківської сфери в Україні питання автоматизації спочатку приділялось недостатньо уваги, адже більшість банків пішли шляхом створення власних комп'ютерних систем, які відрізняються від інших тим, що інформація, яка опрацьовується ними повинна бути надійно захищена від сторонніх осіб, а сама система повинна мати властивості

безвідмовності в роботі. Я погоджуюсь – такий підхід має свої переваги та недоліки.

Так, до перших слід віднести: відсутність необхідності у великих фінансових вкладах на придбання банківських систем, пристосованість банківських систем до умов експлуатації (до існуючих ліній зв'язку), можливість постійної ефективної модернізації системи.

Недоліки такого підходу очевидні: необхідність в утриманні великого комп'ютерного штату, несумісність різних систем, відставання від сучасних тенденцій розвитку і багато іншого. Однак є приклад придбання та успішної експлуатації банками дорогих банківських систем. Але на сьогодні є найбільш вигіднішими та популярними змішенні рішення, при яких частина модулів банківської системи розробляється комп'ютерним відділом банку, а частина закуповується у незалежних виробників.

Також хочу відмітити ще ряд проблем, які зараз є в Україні. Серед них можна визначити такі:

– відсутність Центрального засвідчу вального органу, що значно стримує впровадження захищених інформаційних технологій в економіці країни, зокрема, розвиток електронного бізнесу;

– наявність дуже малого ринку засобів захисту інформації, особливо для малого бізнесу. Численні фірми реально мають ліцензії Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України (ДСТСЗІ СБУ), але надійність засобів криптографічного захисту інформації є дуже мало, а вартість їх досить велика. Для малого бізнесу потрібні недорогі засоби захисту, які можуть не мати сертифікатів або експертних оцінок ДСТСЗІ СБУ;

– відсутність для торговців нормативної бази, яка стосується всебічного поширення безготівкових розрахунків з населення. Дуже часто навіть великі супермаркети не бажають впроваджувати розрахунки за платіжними картками.

Потрібно вирішити питання стосовно технічних вимог до використання

терміналів для обслуговування карток. Важливим кроком для поліпшення ситуації буде прийняття на державному рівні нормативних актів, які зобов'язують торгівців використовувати торгові термінали (так було зроблено для обов'язкового використання касових апаратів).

Таким чином можна зробити висновок, що в наш час автоматизація банківських операцій вважається одним з основним критерієм вдалої роботи банку. Тому проблеми, які існують при автоматизації банківських операції потребують подальшого дослідження науковцями та повинні бути вирішені найближчим часом.

Список літератури: 1. *Страхарчук А. Я., Страхарчук В. П.* Інформаційні системи і технології в банках: Навчальний посібник. – Київ: УБС НБУ, 2007. – 515 с. 2. *А.В.Олійник, В.М.Шацька* - Навчальний посібник - Львів: "Новий Світ-2000", 2006 - 436 с. 3. *Івахненко С.* Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навчальний посібник/ Сергій Івахненко, - К.: Знання-Прес, 2003. - 349 с.